

о. Ір. Назарко, УСВВ.

За Душв МОЛОДІ

• СЛОВО ДОБРОГО ПАСТІРЯ •

diasporiana.org.ua

Ч. 53/50.

Нью Йорк, 24 квітня 1950.

Книжечка о. Іринія Назарка ЧСВВ п.заг.:
“За душу молоді” може бути друкована.

о. М. М. МАРКІВ ЧСВВ, в. р.
Протоігумен

Ч. 878/50.М.

Філядельфія, 29 квітня 1950.

Уділяється апробату на книжечку “За
душу молоді” Впр. о. І. Назарка ЧСВВ.

† КОНСТАНТИН, в. р.
Єпископ

Обкладинка роботи С. Гординського

ЗА ДУШУ МОЛОДІ

Написав
о. Іриней Назарко ЧСВВ

diasporiana.org.ua

“СЛОВО ДОБРОГО ПАСТИРЯ”
Видавництво О.О. Василян
Ню Йорк

Рік 1.

Ч. 6.

Червень 1950

Молодь при Божому Гробі в церкві
О.О. Василяни св. Юра в Нью Йорку.

ВСТУП

“Молодь — це весна нашого релігійного й національного життя. Молодь — це квіт народу. Чия молсдь — цього майбутність.” Такі і їм подібні вислови на адресу молоді чуємо в різних промовах і читаємо в часописах. Ці вислови правдиві. Але коли? Тоді, коли молодь не дає себе поневолити тому всьому, що низьке, брудне й приземне, а всією тугою своєї юної душі лине до того, що високе, благородне й ідейне. Словсм, коли молодь у своєму житті плекає високі ідеали і до них змагає.

Ідеал має величезне значіння в житті кожної людини, бо вже сама погоня за ідеалом ублагороднює людину. Праця для ідеалу — це найбільше щастя для тих, яких ідеал собі поневолив; а відірвання їх від цієї праці — це для них найжорстокіші тортури. Відберім різьбареві долото, письменникові перо, а вченому книжку, то вони будуть марніти й вянути, хочби їм дано найбільші розкоші. Відсуньмо від праці місіонаря, сестру-жалібницю, діяча, суспільника чи політика, а вони важко

застрогнуть, наче б їх закуто у важкі кайдани. Між великими душами й великими ідеалами повстає якась особливіша симпатія, якесь підсвідоме посвоячення. Як пересічні люди повзають по землі й чимнебудь гасять спрагу свого серця, то люди ідеалу линуть у гору та в країні надземського шукають поживи для свого духа.

Ідеал — це найсильніший рушій чину, бо ідейник працює для нього вдень і вночі, без спочинку, без бажання нагороди. Ідеал — це найцінніший цемент життя, бо ніщо не вяже людей так нерозривно, як спільний ідеал. Вслід за тим, ідеал — це найтривкіша основа всяких організацій і спільнот. Тому, служба ідеалові — це найвище завдання людини, це, водночас, її найбільша честь і гідність, що чинить людину справді великою.

Ідеал — це досконалість. Вслід за тим, найвищий ідеал, або ідеал-абсолют — це Бог, як найвища і найповніша досконалість.

Цей Ідеал у собі найповніший, променіє назверх потрійним промінням: правди, добра й краси, в яких містяться всі інші ідеали. Отже, ідеали релігії, етики, знання, естетики, ідеали національні, суспільні й вселюдські беруть свій початок з цього

самого вогнища. Кожна людина з природи відчуває нахил до якогось одного проміння ідеалу. Одну людину манить правда, друга більше туржить за добром, третя в усьому шукає краси. З цього родяться вчені, суспільники, герої і святі.

Ідеал і молодь

Хоч ідеал пориває серце кожної людини, одначе, особливішим і своєрідним відгомонам відзивається він у серці молоді. Чому?

Найперше тому, що струни невинного молодечого серця є вразливіші на удари ідеалу, й під цими ударами видають зо себе чисті, нефальшиві тони. А далі — тому, що серце молоді людини ще не зламане життєвими невдачами, не прибите злиднями, не поранене болями, воно більше податне на пориви до того, що високе та ідейне. Вкінці, тому, що не тільки душевний стан молоді людини, але і її тілесний розвій дуже сприяє впливам ідеалу. Між ідеалом і юним серцем настає щось таке близьке, нерозривне й рідне, що відомий католицький виховник, недавно померлий в опінії святости (о. др. Т. Товт), назвав це “містичною злукою.”

Ідеал у житті молоді — це могутня зброя в боротьбі з ворогами душі, це

той внутрішній чинник, що підносить юнака понад усе земське і змислове, це його найсильніше “вето” в різних конфліктах життя. Ідеал має якусь магічну силу над серцем молоді. Він підносить її понад тривіальну сірість будня, він додає їй охоти до чину, він сталить її духа святим завзяттям у терпіннях особистих і в злиднях народу, він надає молоді ту чудову принадність, що променіє з її очей.

Ідеал наказує молоді поконувати себе, інших любити, довкруги дсбро розсівати, до всього благородного серцем сміятися, великого сподіватися, великого бажати, до великого змагати. Клич ідеалу кинений молоді найкраще виражали старовинні Греки словами: “Великого бажайте.”

Один із найбільших мандрівників у країну ідеалів, автор найбільшого твору у всесвітній літературі п.н. “Божественна Комедія” — Данте Аліг'єрі, в одній пісні цього ж твору таке оповідає про свій дивний сон. Одної погідної днини Данте, виснажений на тілі й пригноблений на душі, поклався на траві над берегом моря. Безкрає море могутнім шумом своїх сріблених хвиль, немов співало йому колискових пісень. І Данте заснув. І оце сниться йому, що він бачить, як у небесних просторах ширяє дужий орел. Задивившись у саме сонце, наче пливе собі ширським

помахом своїх дужих крил. Втім, цей орел знижує свій лет, спускається все нижче й нижче, аж Данте чує пошум широких крил вірла. Нагло, орел падає на сплячого Данта, пориває його на свої крила й несе вгору все вище та вище. А там, у сонцесяйній висоті, повітря бальзамом спливає на його груди, промені сонця просвічують навіть нетри душі і в поетовій душі стає погідно, ясно, райдужно...

Ідеал — це немов той сонцелетний орел, що пориває молодь до найвищого лету. Таке величезне значіння має ідеал у житті молоді. І навпаки — молодь без ідеалу — це погана карикатура, це звихнена істота, це свого рода дивогляд. Бо молоді жити без ідеалу — це значить: ніколи не жити життям юних днів, це значить старітися вже від коліски.

Проте, як часто можна надібати сьогодні молодь без ідеалів! Справді, є сьогодні багато грабіжників, що ограблюють молодь з ідеалів, що в очах молоді опльовують її ідеали та обкидують її болотом. Але — на жаль — не бракує молоді, що жемчуги своїх ідеалів марно розтрачує, не береже їх як треба, а безкарно марнує. Саме тому, між сьогоднішньою молоддю так багато сумних, понурих і невдоволених одиниць. Брак життєвих ідеалів — це найчастіша причина трагедій сучасної молоді.

Сучасність і молодь

На минулорічній виставці образів французьких малярів у Парижі, загальну увагу звертав на себе образ сучасного маляря Генрі Матіссе. Мистець представив частину зруйнованого міста. По звалищах церков і руїнах домів іде вродливий юнак. Хоч небо затягнене хмарами, хоч шаліє супротивний вихор і дощем січе обличчя юнака, то юнак іде вперто проти вітру, посеред руїн, із цупко затисненими щелепами, з іскрами завзяття в промінних очах. Цей образ знаменито зясовує нам відношення молоді до сучасности. Молодь усього світу, а передовсім — українська молодь, іде зо святим завзяттям вперед, посеред руїн, життєвих буревіїв та супротивних напрямків сучасности.

А що ж таке сучасність?

Сучасність — це не тільки культ машини і шалений розвій техніки, це не літаки, авта, радія і ракети, бо це все тільки другорядні явища, тільки зверхні вияви чогось глибшого. “Сучасність — як каже відомий католицький мислитель Мукерман — це ті свіжі напрямки, що нуртують у душі сьогоднішньої людини, оформлюють її відношення до всіх життєвих питань, витискають своє клеймо на її особистому й збірному житті.”

— “Коли б мене спитали, у якій добі я хотів би жити,” — казав Монтальямбер, — “то я відповів би: в сучасній.” А відомий французький мислитель Паскаль писав: “Сучасність триватиме до кінця світа.”

Гарне є життя сучасної хвилини, бо в ній Бог, Його св. Церква й наш рідний нарід потребують відважних пробоевиків. І в кожній добі Бог посилає на землю таких пробоевиків, а вони походять передовсім із молоді. Одначе, молодь мусить добре розуміти сучасність — тобто духа часу, щоб належно приготувити майбутність. І саме цим відзначається католицька молодь. Вона вміє по своїм силам здійснювати вимоги сьогоднішного дня і вміє відгадати, який буде завтрішний день. Візьмім на доказ декілька прикладів.

У сучасній науці дуже модна є наука про життя та його доцільне плекання, т.зв. біольогія. Саме з погляду цієї модерної науки молодь підходить до своїх завдань і життєвого призначення. І зовсім справедливо та розумно, бо молодь — це найздоровіше життя, це джерело чистої крові народу. Доки джерело бе рівно й чисто, доти існує та міцніє нарід і у великих хвилинах може він діяти. Коли ж усохне джерело крові — молодь, тоді згине й нарід. Те саме в дальшому значінні можна сказати й

про Церкву, і то католицьку, в якомусь одному народі, чи в одній державі. Тому не диво, що молоддю дорожить не тільки кожний нарід, але й католицька Церква і завжди безстрашно стоїть на сторожі молодечої душі, виховує молодь на непохитних засадах католицької віри й моралі, виконуючи заповіді свого Божественного Основника. Церква кладе сильний натиск передовсім на надприродне життя в душі молоді.

Автор знаменитої книжечки для юнаків о. Плі, на першій сторінці тієї книжечки кладе питання: “Молодче, чи ти живеш?” — Дивне питання! Та ж молодець просто жахтить життям. Одначе, авторові йде про інше життя, про надприродне життя юної душі. Він має на думці життя самого Бога в душі юнака. — Богослови навчають, що в безгрішній душі приявність Пресв. Тройці є правдива й дійсна. Але зберегти цей стан душі — це не є легка справа. Хтось сказав, що стан ласки, це стан героїчний. Тому, молодь мусить це надприродне життя берегти в своїй душі та його скріпляти, точно виконуючи релігійні практики й приймаючи св. Тайни. Під цим оглядом наші вимоги до молоді ніколи не будуть за високі, а з другого боку, зусилля молоді ніколи не будуть за пересадні. Йде про те, щоб наша молодь — як каже Хри-

стос — мала в собі життя, але мала його в повноті.

Віра сучасної молоді

В надприродному житті молоді першу роллю повинна відігравати віра, бо віра, це не тільки признання за правду того всього, чого навчав Христос і св. Церква подає до вірування, але віра, це рівночасно основа всякого надприродного життя, це джерело сили й завзяття. Передовсім сьогодні ця сильна віра потрібна нашій молоді, бо з уст Батька християнства гомсять могутні заклики до святої боротьби з найбільшим ворогом Бога й людства — з комунізмом. А комунізм — це віра, це озброєна доктрина. Комунізм держиться так довго не тому, що він має приманливий лад суспільний, не тому, що його господарка дає людям більший добробут, бо ми знаємо, як те все на ділі виглядає. Що більше, большевизм навіть не держиться жорстоким терором, але большевизм держиться так довго тому, що він перетворився в свого рода релігію. Так! Большевизм — це потворна, демонська релігія. Він має свого бога, що його мусить почитати. Наприклад: з приводу сімдесятьліття кривавого диктатора Сталіна, московська “Правда” згадала його ім'я аж 154 разів. Тільки на пер-

шій сторінці тієї газети імя Сталіна згадується 61 раз. Напевно ніяка католицька газета не згадує так часто імени правдивого Бога.

Комунізм має свої догми, в які треба вірити беззастережно сліпою вірою. Він має свої свята, які муситься святкувати. Він має свої обряди, свої процесії, свої ікони, й тощо. А цієї ложної релігії не можна перемогти самими танками, чи бомбами, хочби навіть атомовими чи водородними. Комуністичну віру може поконати тільки інша віра, більше гаряча і більше войовнича! Тому, якщо католицька молодь має бути передовою лавою в боротьбі з комунізмом, то вона мусить визначатися вірою, але такою сильною, що “гори переносить,” вірою пристрасною, святим горінням християнської віри, вірою чинною, пробоевою, а навіть героїчною. Тільки така віра, ще й до цього в юних запальних душах, може успішно протиставитися такій демонській релігії, як комунізм. Комунізмові треба протиставити людей і борців тої самої енергії, такої самої відваги, ще більше неггнутої, ще гарячішої віри. Такої віри від молоді домагається її найліпший Провідник Христос, коли каже: “Майте віру Божу”! До такої віри накликає молодь цей незрівняний пробоевик віри св. Апостол Павло, кажучи: “Стійте

в вірі! Не гасіть духа! Духом горіть!” і т. д. — Такої полумяної віри вимагає від молоді сьогоднішня безкомпромісова доба. Цю віру, як джерело своєї кріпости, молодь мусить розбудити в своїй душі, щоб очищуючим вогнем спалила в ній усе кволе й нікчемне, щоб підняла її духа понад усе марне й дочасне, щоб загартувала її духа до боротьби за ідеали тої правди, яку возвістив людству Христос, що існував “прежде всіх вік” і який ще прийде, щоб “судити живим і мертвим.”

Як же глянемо в душу української молоді на американському континенті, то з болем серця мусимо ствердити, що в деяких юних душах вогні св. віри пригасли, стелиться лише дим. У душі деякої частини української молоді народженої в цьому краю віра є плитка, поверховна, мрячна, без докладно окреслених понять, а передовсім — без сильних переконань і без життєвих висновків. Не диво, що в багатьох сектах, починаючи від свідків Єгови, а кінчаючи на т. зв. качальниках, натрапимо бодай кілька українських молодців чи дівчат. Посередньо сюди треба б зачислити часті випадки переходу на інший обряд, передовсім на обряд панівної нації для такої благої причини, як: ліпша посада, вимога нареченої, підвишка платні, тощо.

— Новоприбулій українській молоді під тим оглядом грозить небезпека, що її можна б назвати “соборницькою вірою.” В нашому суспільно-громадському житті від довшого часу зауважується похвальне явище, що змагає до того, щоб затерти різниці між східними й західними Українцями, щоб усунути з душ Українців усякі кордони й душевні барикади. Під впливом цього незначна частина новоприбулої молоді поширяє це змагання на ділянку св. віри, признаючи за добру всяку віру тільки тому, що її визнають деякі Українці, хоч би й відступники. **ЯК ПОГАНУ ЗРАДУ ПЯТНУЄТЬСЯ ВІДСТУПСТВО В УСІХ ІНШИХ СПРАВАХ, ТІЛЬКИ НЕ В СПРАВАХ СВ. ВІРИ.** — Дивна логіка! Такі, що так розуміють, забувають, що віра — це правда, а правда є тільки одна, і що **ВІДСТУПСТВО ВІД ВІРИ — ЦЕ ЗРАДА!**

Супроти цього, перше завдання виховників, учителів, а також ідейної української молоді є: поглибити серед загалу молоді справжню релігійну свідомість, закріпити непохитні переконання і засади св. віри, навчити молодь жити життям св. віри та розбудити в її серцях захоплення й піднесення до віри. Це можна в якійсь частині досягнути при допомозі рефератів, апольогетичних дискусій, відповідною лектурою, духовними конфе-

ренціями О.О. Провідників, а передовсім — молитвою і докладним та свідомим виконанням релігійних практик, бо каже Христос: “Чиніть правду, а пізнаєте правду.” Тільки з такою полум'яною вірою в серці й у житті українська молодь зможе переможно боротися з диявольською вірою комунізму.

Батьківщина й молодь

Друга важна справа в житті молоді, зокрема ж на цьому континенті, це належне відношення молоді до Батьківщини. І до цієї природної справи повинна молодь підходити з надприродного становища. Отже, не вистарчає тільки природне плекання т. зв. національних ідеалів.

В році 1938 в одній гімназії у Львові я поставив ученицям найвищої класи питання: “Чому ми повинні любити свою Батьківщину?” На це питання я почув багато різних відповідей, як напр.: тому, що я Українка і в моїх жилах пливе українська кров; тому, що українська є та земля, на якій я народилася і в якій погребані мої предки; тому, що мова, якою я говорю, є українська” і т. п. Це все правда, але неповна. Головна причина, що повинна молодь склонювати до любови своєї Батьківщини й сво-

його народу, це — воля Божа. Так хоче і цього вимагає Бог.

Ця Божа воля висловлена нам у четвертій Божій заповіді і в другій великій заповіді любови: “Любитимеш ближнього свого, як себе самого.” Найближчі наші ближні — це ті, які злучені з нами звязками крови, історії, мови, традиції і культури. В Новому Завіті, тобто в християнстві, любов народу, це не якась рада, яку ми можемо викснати або занехати, це не щось оставлене нам до нашої волі, але це наш строгий і стислий моральний обовязок. А тому, належне сповнення цього обовязку становить акт надприродної чесноти. Сам Христос своїми словами, своєю працею для ізрайльського народу, своїм плачем над Єрусалимом освятив любов до свого народу. Це розуміє українська сучасна молодь і тому для неї любов свого народу не є “собачим обовязком,” як колись для І. Франка, але є чеснотою, радістю і щастям.

Молодь — це велика життєва сила народу, бо молодь, це джерело чистої крови, це сила розгону, це скарбниця фізичних і духових ціннощів народу. Тому, зовсім справедливо молодь називають майбутністю народу. Як в усякому житті, так і в житті народу один із перших законів — це природне й повсякчасне право

народу на його вільне, від нікого незалежне життя. А це право сплітається нерозривно з боротьбою за існування. В цій боротьбі за це право саме тепер український нарід складає велитенські жертви. А в перших рядах цієї боротьби стоїть українська молодь. І це зовсім природне, бо молодь, це пробоева сила народу, це його майбутнє. А такий уже природний закон у житті народу, що сьогодні борються ті, до яких буде належати завтра.

Але боротьба ведеться не тільки зброєю. Вона йде всюди, де тільки є ворог. А наш ворог — большевизм — це всесвітній і міжнародний ворог і боротьба з ним має йти скрізь, безупинно й ріжними способами. Тому, українська молодь, що опинилася на еміграції, має додержати кроку тій молоді, що бореться з ворогом на рідних землях. Тутешня молодь не сміє забути, що вона є молоддю українського народу. На превеликий жаль, серед великої частини молоді народженої вже в Америці чи Канаді добачуємо велике відчуження від рідного народу. Ця молодь обертається серед чужинців, засвоює собі їх зовнішність, в чужій школі годується чужою історією і літературою, під впливом цього забуває своє, присипляє свою українську душу, змінє навіть своє прізвище, щоб воно не вка-

зувало на її українське походження, і так поволі розпливається в чужому морі. На лихо, не раз і батьки вважають це за нормальне явище, кажучи: “Нічого не порадиш, так воно му- сить бути.” Тому, конечно треба при- задуматися над тим, як повернути тутешню молодь до українського життя, і як створити такі життєві умовини, в яких молодь не покида- ла б свого народу.

Це, найперше, праця родинного дому та батьків, що повинні вихову- вати своїх дітей в українському дусі, надати своїй хаті український харак- тер, берегти рідних звичаїв, мови, традицій і культури. Дома треба зав- жди говорити по українськи і цього вимагати від дітей. Англійської мови молодь навчиться в школі.

Другим чинником повернення мо- лоді — це школи. Українці ЗДА й Канади можуть і мають обов'язок до- биватися своїх власних шкіл. Крім цього, потрібно централізації вже існуючих рідних шкіл, одної системи навчання, забезпечення шкіл добри- ми вчителями і відповідними підруч- никами.

Українці в ЗДА під оглядом шкіль- ництва стоять багато вище від укра- їнців у Канаді, бо американський Ек- зарх Високопреосвящений Кир Кон- стантин Богачевський, розуміючи на- лежно вагу шкільництва, покритв

Америку густою сіткою парохіяльних шкіл. Священики й вірні греко-католицької Церкви з повним зрозумінням і жертвенністю помагають своєму Владиці в цьому великому ділі.

Вкінці, тутешній молоді треба дати змогу побачити українську справу в усій її ширині й красі. Тутешня молодь бажає багато знати про свою давню Батьківщину, а хто їй розкриє рубець цеї краси, тому вона щиро вдячна. Тут розкривається широке поле праці для новоприбулої молоді. Новоприбула молодь мусить стати тим “евшан-зіллям,” яке розбудило б серед тутешньої молоді приспане українське серце й вичарувало б прекрасну візію Батьківщини, яку тутешня молодь знає тільки зо споминів батьків, книжок чи вистав.

Це все не значить, що українці в ЗДА чи в Канаді мають творити свою державу в державі, яка їх гостинно прийняла. Навпаки, обовязок любови Батьківщини розтягається також на Америку, Канаду, Аргентину й ін., як на нашу другу прибрану Батьківщину.

Один із попередніх премієрів Канади сказав, що повновартісними громадянами Канади можуть бути тільки ті, які є свідомі свого походження, своїх традицій і своєї національної культури та, зберігаючи любов до своєї Батьківщини, зуміють виявити свою пошану і лояльність

до Канади, вносячи в її скарбницю первні своєї культури. Ось так молодь повинна розуміти чесноту любови Батьківщини. Любити все українське, його берегти і ним дорожити, а одночасно працювати для своєї другої прибраної Батьківщини, будучи її щирим і льюальним громадянином.

В часах Генриха VIII, коли в Англії переслідувано католиків, одного ревного католика післано на заслання. Незабаром він там, на засланні, помер. Перед смертю він казав на своєму гробі виписати такі слова: “Тут спочиває Англієць — католик, який не міг жити в Англії, бо був католик, але й не міг жити поза Англією, бо був Англієць і з туги за Англією помер.” — Оце зразок любови своєї віри й своєї Батьківщини для української католицької молоді!

Недомагання молоді

Кожна доба витискає своє притаманне клеймо на душі тогочасної молоді. І наша сучасність, у якій ми живемо, витискає також своє клеймо на душі сучасної української молоді. Нажаль, у цьому клеймі є досить сильні відемні риси. Не з метою догани чи гіркого докору нашій молоді, але зо справжньої любови до неї, легко діткнуся деяких хиб сучасної

молоді, щоб її освідомити та спонукати направити ці хиби. Ці хиби — це наслідки сьгоднішнього духа часу.

Немає сумніву, що сьгодні на всіх ділянках життя, особливо ж на американському континенті, панує шалене темпо і надмірний рух. Серед цього надмірного руху живе, виростає і виховується наша молодь. Розуміється, що цей рух і безнастанний поспіх впливає відємно на душу нашої молоді.

Перший відємний наслідок цього шаленого темпа в житті молоді, це **НАДМІРНА НЕРВОЗНІСТЬ**.

Лікарі стверджують, що, мабуть, ніяке покоління в усій історії людства досі не було таке нервове, як сучасне молоде покоління. Нагальна вибуховість, навіть супроти старших, нетерпимість до других осіб і їх поглядів, різноколірова злість, спазми плачу, а навіть фізичний біль нервів — оце ті наслідки сьгоднішнього життєвого ярмарку в житті нашої молоді.

Другий відємний наслідок цього шаленого руху в душі молоді, це її **РОЗГУБЛЕННЯ І РОЗСІЯННЯ**, що проявляється в браку логічного звязку, в перескакуванні з одної теми на другу, в нехитті до зосередження думок на довший час і т. п.

Черговий наслідок цього надмірного руху в душі молоді, це її **ПЛИТ-**

КІСТЬ, ПОВЕРХОВНІСТЬ. Вони проявляються браком зацікавлення стислими науками, нехиттю до глибшого передумування життєвих проблем, тощо. Виховники й психологи признають, що наша молодь любить тільки легко переховзуватися по гладкій поверхні життєвих явищ, а, натомість, не любить їх зглиблювати. Галас — це ворог застансви й глибшої думки. Він, радше, бере від молоді, ніж їй дає. А плитка і знуджена людина, відчуваючи відразу до глибшого думання і самоти, всюди шукає веселого товариства, розваги й забави. Саме тут і бере початок ця несамсвита погоня за розривками.

Ніхто розумний не заперече молоді її права на веселість і життєрадість. Одначе, в усьому треба мати міру. Золота середина тут більше потрібна, як, може, в інших речах. Молодий автор доброї статті на цю тему друківаної в другому числі молодечого журналу: “На Варті” так пише: “Молодь розігналася і безупинно летить у вир забав і розваг, забуваючи про інші обовязки. Ступінь зацікавлення громадською працею мінімальний, а єдиною плятформою, що обєднує всю молодь є забави. Трагедія в тому, що згублено міру і межі. Все життя починає провадитися під гаслом долярів і забави.” Додаймо до цього ще й те, що підчас

тих забав молодь має нагоду до пиятики і з цієї нагоди досить щедро користає...

Черговий доказ плиткості нашої молоді це — майже загальна нехіть до науки. Нераз, маючи добрих родичів, що розуміють значіння науки для дальшого життя дитини, маючи від них повне забезпечення і змогу вищих студій, тутешня молодь покидає школу після кількох кляс, а йде до праці тільки тому, щоб мати свої власні доляри. Вислід цього такий, що наша еміграція тут, за відносно дуже малими виїмками, майже не має своєї свідомої інтелігенції, а вслід за тим не відіграє майже ніякої ролі в політичному чи науковому житті Америки і Канади, а тільки має славу доброго фізичного робітника.

Дальший доказ плиткості нашої молоді, це її ЛЕКТУРА. Відомо, що більшість нашої молоді не любить авторів-клясиків літератури, бо читання їх творів вимагає зусилля думки. Зате вона любується в усяких еротично-плитких "True Stories, True Romances, Detective Stories," а таки найбільшим числом молодих читачів тішається ріжного рода "комікс." В Канаді в останньому часі пішла завзята кампанія молоді і старших проти отруйної писанини "коміксів." Молодь у свійому запалі

доходила до того, що цілі купи цієї макулятури публично палила, як це, н. пр., мало місце в Судбурах.

Сюди належить зачислити також пересадне замилювання молоді до КІ-НА й ФІЛЬМУ.

Французький критик Діяльель твердить, що в молоді, яка часто ходить до кіна, витворюється новий рід свідомости, що її він називає фільмовою свідомістю. Діяльель доказує, що в молоді, яка переживає фільмовий образ, наступає до деякої міри приспання умових снаг, бо фільм упрощує процес думання молоді, даючи їй не тільки готові образи, але й висновки та заключення. При тому, воля, що мусить бути чинна при нормальній умовій праці, стає бездільна і легко податна на злі впливи. Тому, сьогодні кіно випирає і заступає книжку. Сьогодні читають тільки т. зв. інтелектуалісти, а до кіна йдуть майже всі, бо чим менше хтось є інтелігентний, тим більше він бажає бачити й чути, ніж думати.

Одначе, щоб хтось не закинув нам, що ми побільшуємо колючки, а між ними не бачимо гарних розцвілих рож, то з радістю мусимо признати, що наша молодь на цьому континенті має також багато додатніх прикмет і чеснот. Згадаймо хочби здоровий реалізм і практичний життєвий змісл тутешньої молоді. В душі ту-

тешньої молоді розприслися буйні мрії та чарівні сни на яві. Вона глядить на життя річево й тверезо, розуміючи, що тільки працею і дійсним зусиллям можна дійти до великих досягнень. По друге: більша свобода тутешньої молоді в розпоряджуванні собою помогла їй до вироблення самостійности, ініціативи, смілости та почуття відповідальности. Вкінці, тутешня молодь розуміє клич: “в єдності сила” і тому цінить собі організацію, в ній працює і виробляється громадсько та суспільно.

Живий прапор молоді

Ще дозволю собі поставити нашій молоді перед очі один зразок до наслідування.

Був один юнак повний життя і веселости, завзятий спортсвець, студент гірничої інженерії, що помер на 24 році свого життя, але помер в опії святости.

Називався він Петро, Юрій Фрасаті. Народився в старинному італійському місті Торіно. Був сином багатих і славних родичів. Його батько був власником одного з найбільших італійських щоденників, сенатором, а, вкінці, італійським амбасадором у Берліні. Мати була широко знана малярка. З умінням і повною відповідальністю вона сама займалася вихо-

ванням своїх дітей. Не дозволяла їм на м'якості й непотрібні ніжності, але завжди старалася про піддержання радості й веселості дітей. У цьому вміло помагав їй чоловік. Таке виховання виробило в душі молодого Юрія великий гарт духа й тіла. Юрій був мало здібний в народній і середній школі. Не дивлячись на сильне "куття," він мусів навіть повторяти одну клясу. Одначе, з тим більшим завзяттям він "кув" далі і з кожним роком умово вироблявся. Після гімназії вибрав дуже трудний факультет інженера-гірника. Мріяв про те, щоб стати світським апостолом між гірниками Південної Америки.

Юрій незвичайно любив природу. Сонце, квіти, ріка, гори, прогульки на найвищі верхи — це була його розкіш. Коли тільки міг, вибирався в гори, щоб там відпочити. В неділю приходив на найранішу Службу Божу в прогульковому одінні, з наплечником на раменах, з альпейською палицею в руках. Ті всі прибори складав у захристії, сам виходив служити до Служби Божої, причащався і, гайда, в гори. Сонце, свіже повітря, рідка альпейська цвітка, небезпека, зусилля видрапатися на засніжений верх, вибухи радості, а вкінці, скуплена молитва на горі, оце все манило Юрія в гори. Був побожний, але щиро, по простому, цілою душею. Що-

річно відправляв т.зв. замкнені реколекції. Проте, одного разу о. Провідник реколекцій посадив його між самих пустунів, бо дуже часто вибухав непогамованим сміхом.

Від сімнадцятого року життя до смерти Юрій щоденно приступав до св. Причастя. “А причащався, як ангел,” — так ствердили свідки. При тому всьому був любитель усякого спорту: їздив знаменито на коні, здобував перші нагороди на колесі, знаменито їздив автсм, пливав, як шука, доказував акробатичних штук на лещетах і т. п. При таких нагодах був надзвичайно веселий, сміявся, співав, жартував з інших, а всі реготалися. Для добрих студентів, що відзначалися в науці, забавах і спорті, Юрій створив окрему організацію під назвою “Темні типи.” Ці темні типи “обкурювали себе” — це значить: витикали собі свої хиби і псмилки, щоб їх поправити. Хоч Юрій був дуже пристійний, гарний і нераз чув з цього приводу різні похвали, то свою невинність зберіг незаплямлену ні одним більшим прогріхом. З товаришками, пристаючи, був незвичайно привітний, але й повен гідности. Нераз старші товариші питалися його про раду: чи такий жарт можна оповісти паннам, або паням. — Надзвичайно сильний Юрій дуже радо послугував ближнім при різних на-

годах. Нераз переносив убогих, візком перевозив їх речі, тощо. А все те робив з найщирішою простотою, без ніякої фальшивої постави. “Свистав на всі людські згляди” — як сам говорив. Робив те, що йому наказувала любов Бога й ближнього. Налезав до Товариства св. Вінкентія а Паольо і був його діяльним членом. Коли був у Відні, Празі й Німеччині, заприятелював з студентами, а побачивши їх нужду, віддавав їм усе, що мав, так, що деколи сам їв тільки раз на день.

Приготовляючись до докторату, 30 червня 1925 р. поїхав з своїми товаришами човном на прогульку по ріці По. Нагло почув нагальний біль у хребті. Думав, що по одній добрій прогульці в гори це проміне. Одначе, це був заразливий поліомієліт, що до чотирьох днів здорового Юрія поклав у домовину. Вістка про смерть Юрія Фрассаті вдарила всіх, як грім із ясного неба. Похорон перемінився у величезну релігійну маніфестацію католицької молоді. Незабаром появився друком його життєпис, що діждався перекладу майже на всі мови світа. Молодь розхоплювала цю книжку. Сотки листів до родичів Юрія свідчать про вплив молодого Покійника на життя молоді. Багато студентів, прочитавши його життєпис, наверталися, ставали ревними

католиками. Багато признавали, що одержали за посередництвом Юрія надзвичайні ласки. Десятки молодечих організацій взяли собі його за Покровителя. На його гробі почали творитися чуда. Архиепископ міста Торіно назвав Юрія “живим прапором християнської молоді.” — 1932 року почався інформаційний процес у справі проголошення блаженним Юрія Фрассаті. Священна Конгрегація Обрядів 1935 р. почала процес у тому напрямі. Є надія, що Юрій Фрассаті буде проголошений блаженним. Таким чином, на престоли була б ви-несена святість юнака, святість весела, життєва, чинна, наскрізь модерна, звернена обличчям до життя, святість світської, модерної людини. — Таких святих треба українському народові. Тому, українська молодь повинна всіми силами змагати до такої святости. Оце світляний ідеал нашої любої молоді.

Наші висновки

Щоб наша молодь стала справжніми передовиками в боротьбі з комунізмом, то і вона сама, і її провідники та виховники мусять повести конкретну працю найперше в напрямі поправи деяких хиб молоді. Отож, треба:

1. Нашу молодь сильно скріпити в

католицькій вірі, цю віру поглибити, оживити та розпалити в серцях молоді гарячий порив до віри. Це можна досягнути при допомозі рефератів, апольоґетичних дискусій, скриньок запитів, реколекцій — відкритих і замкнених — для молоді та інших релігійних практик.

2. З моральних хиб молоді — особливо увагу звернути на поширене п'янство та всіма дозволеними способами його поборювати.

3. Повести плянову акцію проти т. зв. "комікс." Нашу молодь повинна виховувати добра книжка й преса. Тому, батьки й вихованки мусять мати контроль над тим, що молодь читає. Це торкається також фільмів.

Позитивна праця полягала б на тому, щоб:

4. Дбати про належний розвій католицьких організацій молоді, як Українська Католицька Ліга Молоді в Америці, Українське Католицьке Юнацтво в Канаді і т. п.

5. Для поглиблення надприродного життя в тих організаціях треба впливати на членів, щоб вони бодай три рази в році приступали до св. Тайн.

6. В тій цілі для католицьких організацій молоді повинні перед Вели-

коднем відбулися окремі станові місії або, бодай кількаднівні, відкриті реколекції.

7. Поширювати між молоддю спасенну практику т.зв. замкнених реколекцій, бо вони, це справжні сільоамські купелі молоді, це кузьні надприродного життя.

8. Щоб організаційні сходи́ни поглиблювали надприродне життя молоді, то їх складовими точками мусять бути: духовна конференція о. Провідника, реферат, дискусія, скринька запитів і т. п.

9. Треба уряджувати не так парадні конгреси, як радше ділові зїзди молоді, зокрема їх провідників і їх виробляти на справжню еліту.

10. В цілі релігійного і національного освідомлення молоді звернути увагу на те, щсб молодь розуміла свій обряд, дбала про вивчення української мови, була ознайомлена з історією української католицької Церкви, з минулим українського народу, з українською культурою і т. д. Тому, кснечним є уряджувати окремі освідомляючі курси для молоді, поширяти між ними здорову українську книжку та добрі українські часописи.

11. Еліту тієї католицької молоді організувати в найвищі католицькі

організації Марійських Дружин, що ведуть своїх членів на найвищі шпилі святости на світі. — Таким чином виховаємо святу українську молодь, а тоді певно побачимо ясну заграву золотої доби в історії нашої Церкви й нашого народу.

Молоде любя! Скажи, чи не високі ці ідеали? Чи не варто за ними тужити, до них змагати і їм посвятити своє юне життя? Тому, линь на самі шпилі тих ідеалів! А там — радість, спокій і триумф, бо звідти так близько-близенько до Великого Бога.

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Дорогий Читачу!

Від січня 1950 р. О.О. Василяни в Америці зачали видавати місячні книжечки, ціллю яких є скріпити релігійну свідомість в українському народі. Ці книжечки появляються, як “Слово Доброго Пастиря.”

Дотепер появилися:

1. М. Островерха: Святий Рік 1950
2. о. В. Гавліч ЧСВВ: Церква—мій скарб
3. о. В. Ваврик ЧСВВ: Комунізм і релігія
4. Д-р Григор Лужницький: Забороло Христової Правди
5. о.Т. Е. ЧСВВ: Цариця вервиці
6. о. Ір. Назарко ЧСВВ: За душу молоді.

Приготовляються до друку інші книжечки на різні цікаві теми. Вони певно появляться друком, якщо Ти, Дорогий Читачу, поможеш нам. Тому просимо Тебе:

1. Пришли нам передплату
2. Поширяй ці книжечки між знайомими
3. Подай нам адреси Твоїх знайомих
4. Збільши наш видавничий фонд добровільною жертвою.

Річна передплата\$1.50

Одна книжечка ц. 15

При більшому замовленні—значна знижка.
Передплату та замовлення шліть на адресу:

REV. VOLODYMYR GAVLICH, OSBM.

Basilian Fathers

Box 231

Glen Cove, L. I., N. Y.

Ціна 15 п.

"Слово Доброго Пастиря"

Видавництво О.О. Василян
Ню Йорк
22 E. 7th St., New York.

[PRINTED
IN U.S.A.]